

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СУНЧЕЛЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

423052, Республика Татарстан, Аксубаевский муниципальный район, с. Сунчелеево, ул. Ленина, 76.
Тел. (8-84344-4-98-24) ОГРН 1061665002080,
ОКПО 94318582, ИНН/КПП 1603004776/160301001

КАРАР

№10

18 октябрь 2024 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл
жирлеге Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү
«муниципаль максатчан программасы турында» 2015 елның 09 ноябрәндәге 14
номерлы карарына үзгәрешләр керту хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында»
06.10.2003 елгы 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 03.07.1998
елгы 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының «Сөнчэле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставына таянып, Аксубай муниципаль районының Сөнчэле авыл жирлеге башкарма
комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлеге
Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү «муниципаль
максатчан программасы турында» 2015 елның 09 ноябрәндәге 14 номерлы карарына
(2019 елның 24 декабрәндәге 15 номерлы үзгәрешләр кертеп) «Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл жирлеге Башкарма комитетының» 2016-2020
елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл
жирлегендә мәдәниятне үстерү "муниципаль программасын бәян итеп, үзгәрешләр
кертергә. 2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
Сөнчэле авыл жирлегендә" кушымта редакциясендә.
2. Өлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
<http://aksubayevo.tatar.ru> һәм рәсми хокукый мөгълүмат порталында бастырып чыгарырга
<http://pravo.tatarstan.ru>
3. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Сөнчэле авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

И. В. Крайнова

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА

«2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Сөнчэле авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»

Программа Паспорты

Программа Исеме	«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Сөнчэле авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Муниципаль заказчы-программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	<p>Аксубай районы Сөнчэле авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру</p> <p>Аксубай муниципаль районының Сөнчэле авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауның дәрәжәсен, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Сөнчэле авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру</p>
Программаның Бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрен саклау; һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү;

	<p>2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру</p>
Гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар
Ярдәмче программалар	<p>- «2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү»</p> <p>"2016-2027 елларга террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»</p>
Программаны финанслау күләмнәре	<p>2016-2027 елларга Программаны финанслау күләме 14611,19 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <p>2016 елга-661 мең сум 2017 елда-673,91 мең сум 2018 ел-684,01 мең сум 2019 ел-694,27 мең сум 2020 елга-1032 мең сум 2021 ел-1036 мең сум 2022 ел-1040 мең сум 2023 ел-1045 мең сум 2024 ел-1404 мең сум 2025 ел-1945 мең сум 2026 елда-2110 мең сум 2027 ел-2286 мең сум</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2028 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирерчәк:</p> <p>төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формироваиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;</p> <p>жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуға юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 кә кадәр чара</p> <p>дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән 2 проектка</p>

	<p>кадәр уртак проектлар саны; жирлектә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террорчылык һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегенә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр мохитендә милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенә Советы; Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегенә башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегенә мәдәният объектларының гомуми чөптәре түбәндәгеләрне үз эченә ала: 1 һәркем файдалана алырлык китапханә, 2 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2024 елда җирлек бюджетыннан 1404 мең сум акча җибәрелгән. Тармакта эшлөчеләр саны 5 кеше тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын тәзүгә һәм реконструкциялүгә, мәдәният учреждениеләре җиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизациялүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренә гамәлдәге чөптәре халыкның ихтыяҗларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәялөдә җитәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның таләпләренә, өстөнлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләренә ял итү һәм иҗат эшчәнлегенә, Мәгариф һәм үзлегенчән белем алу, чаралар үткөрү, һәм өскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологиялә җиһазлар белән җитәрлек дәрәҗәдә җиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чиклөләр булган мәдәният учреждениеләренә файдалана алуын тәэмин итү чаралары белән тәэмин ителмәве;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәҗәдәге эре заманча

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблеманың этәлеге	Жиңу механизмы
Мәдәни-ял итү төкъдимнәре гражданныр сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәвә	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлеге житәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм гражданнырның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстөрү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлығы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын киметү максатында хәвеф-хәтәрне жайга салу һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф - хәтәргә һәм хәвеф – хәтәргә анализны муниципаль заказчы-программаның координаторы-Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл жирилге башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен тәзәтмәләр кертү тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл жирилге бюджетыннан финанслау житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлеге механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларын үтәү барышын тикшереп тору һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәләшенә өзлексез мониторинг;

халыкка мәгълүмат житкерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында

белешмәләрне ачык бастырып чыгару.

Хәвеф-хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәләгән һәм нәтижәләгән бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау.

Программаның максаты 2016 - 2026 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеген социаль-иқтисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренең җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләренә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтижәле файдалануны тәэмин итү;

Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программаларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзәнчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2016 - 2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" ярдәмче программасы Милли музыкаль традицияләренә саклау калуны һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Җирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөлтәренә бүгенге торышын, 2027 елга кадәр концерт учреждениеләренә үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау " ярдәмче программасы террорчылык һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2027 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән төрлөккә бирелә торган федераль, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге бюджеты акчаларыннан файдалануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 14611,19 мең сум тәшкил итә., шул исәптән:

2016 елда-661 мең сум

2017 елда-673,91 мең сум

2018 ел-684,01 мең сум

2019 ел-694,27 мең сум

2020 елга-1032 мең сум

2021 ел-1036 мең сум

2022 ел-1040 мең сум

2023 ел-1045 мең сум

2024 ел-1404 мең сум

2025 ел-1945 мең сум

2026 елда-2110 мең сум

2027 ел-2286 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижәлелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисадый эффекты Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегенә гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, шуңа күрә, Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсын

тормышка ашыру өчен уңай ижтимагый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районының Сөнчәле авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлеген саклап калуга ярдәм итә торган мәдәни пространствоның бердәмлеген ныгытуда;

ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителә торган мәдәни байлыklarның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм аңлаешлылыгын тәэмин итүдә;

мәдәниятне икътисады үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемтә мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә

«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	««2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклап калу;</p> <p>мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>-халыкта граҗданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту</p>
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>«Мәдәният» өлкәсендә халыкта граҗданлык тәңгәллеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты

Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Сөнчеле авыл жирлеге башкарма комитеты						
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар						
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаclarы, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаclarы Татарстан Республикасы Аксубай МР Сөнчеле авыл жирлеге бюджеты акчаларыннан гыйбарәт						
	Чыгымнар (мең сумнарда).						
	барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020	
Жирле бюджет акчалары	14605,19	661	673,91	684,01	694,27	1032	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	1036	1040	1045	1404	1943	2108	2284
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	<p>Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;</p> <p>Клуб формирваниеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру;</p> <p>Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;</p> <p>Үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формирваниеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;</p>						

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге

проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлығы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу хәзерге шартларда мәдәниятне социаль-икътисадый үсешнең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, жырлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә системасында хәзерге этапта халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
- инновацион рәвешләргә һәм ысулларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү;
- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мөгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;
- жырлекнең социаль-икътисадый үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау

Ярдәмче Программаның Исеми	«Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау (алга таба - Ярдәмче Программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл жирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауның дәрәжәсен, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл жирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру; Күпмилләтле Россия жәмгыяте кыйммәтләре, мәдәни үзәк, кеше хокукларын һәм ирекләрен саклау принциплары нигезендә халыкта башка милләт һәм дини конфессияләр

	кешеләренә карата толерантлык саклауга эчке ихтыяж формалаштыру.
Ярдәмче Программаның Бурычлары	<p>Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;</p> <p>Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру;</p> <p>Сөнчәле авыл җирлеге халкына террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре турында мөһлүмат бирү;</p> <p>Балалар һәм яшьләр арасында экстремистик характердагы гамәлләр кылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән тәрбия эшен оештыру.</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	<p>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге бюджеты акчалары счёты 28 мең сум тәшкил итә, шул исәптән</p> <p>2016 елга-3 мең сум</p> <p>2017 елга-3 мең сум</p> <p>2018 елга-3 мең сум</p> <p>2019 елга-3 мең сум</p> <p>2020 елга-2 мең сум</p> <p>2021 елга-2 мең сум</p> <p>2022 елга-2 мең сум</p> <p>2023 елга-2 мең сум</p> <p>2024 елга-2 мең сум</p> <p>2025 елга-2 мең сум</p> <p>2026 елга-2 мең сум</p> <p>2027 елга-2 мең сум</p> <p>Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>

<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә башка мәдәниятләргә карата толерантлык, гражданнар теләктәшлеге идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру;</p> <p>Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.</p>
<p>Ярдәмче программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру</p>	<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге Советы тикшереп тора.</p>

I. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы торучу концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә дәүләт милли сәясәт стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрен гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләрен үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Сөнчәле авыл җирлегендә бер дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мәселманнар – юк; православлар – 2; теркәлмәгән дини оешмалар: мәселманнар - 0; православлар - 1.

Иҗтимагый-сәясәти, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрен торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, гамәлдәге православие чиркәүләре һәм мәселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта Ярдәмче программаны эзәрләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вәзгыятьнең киеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрен һәм барлык гражданнарның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итүгә мөмкинлек бирәчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Ярдәмче программа чаралары

«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Сөнчәле авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»

№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (килешү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2027	Аксубай муниципаль районы Сөнчеле авыл җирлеге башкарма комитеты, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлеге» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2027	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, »ЭМР мәдәният бүлеге " МКУ, »ЭМР "мәгариф бүлеге" МКУ
3	Җирлекнең дини берләшмәләрендә дин тотучыларга дини түземлек булдыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәҗәгать итү инициативасы белән чыгарга.	2016-2027	Җирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (килешү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (килешү буенча),

			Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2016-2027	«Мәгариф бүлеге " МКУ, «Мәдәният бүлеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (киләшү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткөрү	2016-2027	Россия Федераль миграция хезмәтенә ТР буенча идарәсенә Аксубай районындагы бүлеге(киләшү буенча),
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткөрүне оештыру	2016-2027	Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (киләшү буенча), "ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (ярашу)
10	Барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкка өндәүче теләсә нинди формаларының куркынычлыгын аңлату буенча сыйныф сәгатьләрен системалы үткөрүне оештыру	2016-2027	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләр вәкилләргә (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
11	Ярдәмче программа чараларын мөһлүмәти яктыртуны оештыру	ел дәвамында	«Сельская новь " газетасы редакциясе (киләшү буенча), Сөнчәле авыл җирлеге мәдәният йортында стендлар